

กาญจนา ตั้งภากรณ์ : ประสิทธิภาพของคณะกรรมการบริษัทที่ผลต่อการดำเนินงานของบริษัทจดทะเบียนในตลาด
หลักทรัพย์

วิเคราะห์โครงสร้างคณะกรรมการบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ และศึกษาประสิทธิภาพของ
คณะกรรมการที่มีต่อผลการดำเนินงาน ของบริษัทจดทะเบียน โดยใช้แบบจำลองสมการถดถอยเชิงซ้อนในการ
ประมาณการ และใช้ข้อมูลภาคตัดขวางในปี พ.ศ. 2541 ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย
ซึ่งวัดประสิทธิภาพของคณะกรรมการบริษัทจากขนาด โครงสร้างตำแหน่ง และการถือหุ้นภายในบริษัทของ
คณะกรรมการและใช้ค่า Tobin's Q แทนผลการดำเนินงานของบริษัท จากโครงสร้างคณะกรรมการบริษัทพบว่า
ขนาดคณะกรรมการอยู่ระหว่าง 5-25 คน ซึ่งโดยเฉลี่ยประมาณ 11 คน และบริษัทส่วนใหญ่มีกรรมการอิสระ 2
คน ตามหลักเกณฑ์ที่ตลาดหลักทรัพย์กำหนดไว้ มีบริษัทเพียง 11% เท่านั้นที่มีกรรมการอิสระมากกว่าเกณฑ์ที่
กำหนด ร้อยละ 41 ของบริษัทจดทะเบียนมีกรรมการต่างประเทศร่วมอยู่ในคณะกรรมการ และบริษัท 60% ที่
คณะกรรมการมีลักษณะเป็นเครือญาติกัน นอกจากนี้บริษัทส่วนใหญ่มากกว่า 70% ที่กรรมการมีส่วนร่วมในการ
เป็นเจ้าของและคณะกรรมการถือหุ้น โดยเฉลี่ยประมาณ 15-16% อีกทั้งพบว่ากรรมการของบริษัทจดทะเบียน
ส่วนใหญ่ มีตำแหน่งกรรมการอยู่ในบริษัทจดทะเบียนอื่น ผลการศึกษาพบว่ากรรมการที่มีลักษณะเป็น
เครือญาติกัน และสัดส่วนการถือหุ้นของคณะกรรมการที่มากกว่าหรือเท่ากับ 5% จะมีอิทธิพลทางลบต่อผลการ
ดำเนินงาน ส่วนสัดส่วนการถือหุ้นของคณะกรรมการที่มากกว่าหรือเท่ากับ 15% และ 50% จะมีอิทธิพลทางบวก
ต่อผลการดำเนินงาน สำหรับขนาดคณะกรรมการ สัดส่วนกรรมการอิสระ กรรมการอิสระที่มากกว่าเกณฑ์ที่
กำหนด กรรมการต่างประเทศ กรรมการที่มีตำแหน่งในบริษัทอื่น ไม่มีอิทธิพลต่อผลการดำเนินงานของบริษัท
อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ นอกจากนี้ผลตอบแทนจากสินทรัพย์ช่วง 2 ปีที่ผ่านมา และขนาดของบริษัทมีอิทธิพล
ทางบวกต่อผลการดำเนินงาน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนผลตอบแทนจากสินทรัพย์ปีปัจจุบันและ 1 ปีที่ผ่านมา
โอกาสในการลงทุนในอนาคต และจำนวนกิจการที่บริษัทประกอบธุรกิจ ไม่มีอิทธิพลต่อผลการดำเนินงานอย่างมี
นัยสำคัญทางสถิติ ดังนั้นการสนับสนุนบทบาทของกรรมการอิสระและการให้กรรมการ มีส่วนร่วมในการเป็น
เจ้าของบริษัท รวมถึงการส่งเสริมบทบาทของผู้ถือหุ้นรายย่อย และผู้มีส่วนได้เสียอื่นๆ จะช่วยผลักดันให้เกิดการ
กำกับดูแลกิจการที่ดีขึ้นได้